

До катедра „Наказателноправни науки“
към ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“,
До научното жури, назначено със заповед
№ РЛ -38 - 126/26.02.2021г. на Ректора.

РЕЦЕНЗИЯ

От **проф. д-р Румен Петров Владимир**, преподавател по наказателно и международно наказателно право;

На дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен **„ДОКТОР“** в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право, докторска програма Наказателно право;

Автор: **Ерзен Куитим Толя**, редовен докторант в катедра „Наказателноправни науки“ на към СУ „Св. Климент Охридски“. **Тема на дисертацията : „Корупцията в частния сектор според българското и албанското наказателно право“;**

Научен ръководител: **проф. д-р Пламен Александров Панайотов**, СУ“ Св. Климент Охридски“.

1. Общо описание на процедурата и докторанта.

Представеният от администрацията на ЮФ комплект от материали на хартиен носител и по интернет, е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Тези материали удостоверяват за успешно проведено обучение в докторската програма и за наличие на всички предпоставки за законосъобразното протичане на заключителния етап - публичната защита.

Според представената автобиография, докторантът **Ерзен Куитим Толя** е роден на 30.05. 1979г. в град Дибра, Албания. Завършил е средно образование в Тирана през 1998г. и от м. октомври на същата година е бил приет за редовен студент по специалността „Право“ в ЮФ на СУ. След дипломирането си като

юрисист през 2003г., е завършил и специализация по „Международно право и международни отношения“. След това времето до 2017г. е било посветено на възходяща и успешна професионална реализация на придобитите правни знания в Република Албания и столицата Тирана. Последователно е работил най-напред и за кратко като асистент-адвокат в адвокатска кантора. След това е преминал на работа в община Тирана, където повече от пет години е бил началник на сектора „Разрешения и лицензи“. От 2014г. докторантът Толя е преминал на работа в Министерството на образованието и спорта на Албания. Първоначално е бил директор на Дирекция „Правни услуги“, а от края на 2019г. е назначен за директор на Обща дирекция „Регулиране на образованието, спорта и младежта“ в същото министерство, която длъжност заема и досега.

Владее писмено и говоримо български, италиански и английски езици на относително добро ниво. Притежава и добра компютърна грамотност.

По време на обучението в докторската програма Ерзен Толя е участвал в 5 научни конференции, като три от тях са били в София и организирани от ЮФ на СУ, а другите две са проведени в Тирана и са били посветени на борбата срещу корупцията. Заедно с това и в изпълнение на изискванията, докторантът е публикувал две статии по темата на дисертацията в сборници, издадени от Университетското издателство „Св. Климент Охридски“ през 2018 и 2019г.

Рецензираният дисертационен труд има общ обем от 190 страници. В тях се включват следните структурни части: въведение, три глави, заключение и библиография. Последната обхваща 43 заглавия, от които 12 на български език, 6 на албански, 25 на латиница, както и 31 броя интернет източници. Във всяка част съдържанието е диференцирано в точки и подточки, а всяка от главите има съответно заглавие и съдържа достатъчно самостоятелни елементи, които също са озаглавени. Бележките под линия в дисертационното изследване са 153.

2. Актуалност на тематиката, познаване на проблема, методика на изследването.

Трябва изрично да се заяви, че темата на дисертационния труд „Корупцията в частния сектор според българското и албанското наказателно право“, е изключително важна и актуална. Това се потвърждава от факта, че става дума за относително нови и доскоро непознати за двете държави видове престъпления – чл. 225в от НК на РБ и чл. 164а /активна корупция в частния сектор/ и чл. 164б /пасивна корупция в частния сектор/ от НК на РА.

Известно е, че икономическият модел с приоритет частния сектор, беше възстановен сравнително неотдавна в България и Албания. Изминалото време не дава основание да се твърди, че е изработен цялостен и завършен механизъм от нормативни актове и специализирани органи, които ефективно да противодействат срещу корупцията, която затруднява нормалното осъществяване на частно-стопанската дейност в двете държави. Във връзка с това докторантът предоставя подробна информация, основана на международни и европейски актове, за равнището на нормативната база и за създадените видове държавни органи за ограничаване на корупцията в частния сектор, който е базов и определящ в съвременната пазарна икономика.

Разработената дисертация показва, че на основата на задълбочени проучвания на наказателноправната теория и практика по темата и натрупаните допълнително правни знания и опит, авторът демонстрира много добро познаване на проблематиката. Изложението е написано ясно и увлекателно, при съобразяване не само на интердисциплинарните измерения на темата, но и с оглед подобряване на нормативната уредба, както и връзките и взаимодействието на създадените различни видове държавни органи за противодействие срещу корупцията в частния сектор, както и за превенцията на тази дейност.

Трябва изрично да се подчертае, че освен важна и актуална, дисертационната тема е и твърде сложна, пространна и многообразна. Това се определя първо от факта, че става дума за специфично, макар и класическо обществено-правно явление, което се проявява в специфична област на обществените отношения. Второ, корупцията и нейното противодействие са регламентирани в множество международни актове на ООН и ЕС, чиито норми по необходимост се транспонират в националните законодателства. Трето, корупцията в частния сектор и нейното юридическо и институционално противодействие, се разглежда поотделно и сравнителноправно в две държави – РБ и РА. Ето защо представената дисертация не изчерпва и в този обем не може да изчерпи всички научни и практически проблеми, но като първо монографично изследване в българската и в албанската наказателноправна доктрина, заслужава безспорна положителна оценка.

Що се отнася до методиката на изследване, тя е достатъчно разнообразна и дава възможност за пълно и задълбочено изпълнение на поставените научни цели и задачи. Във връзка с това са използвани нормативния, историческия, системния, сравнителноправния и формално-логическия методи на изследване.

3. Съдържание на дисертационния труд.

Първата част от структурата на дисертацията има заглавие „**Въведение**“. В него се сочи, че корупцията в частния сектор е специфично проявление на приемане и даване на наследваща се облага, с което не се засяга нормалната управленска дейност на държавните органи и обществените организации. Уточнява се, че при осъществяване на частно-стопанска дейност се оказва възможно, лице работещо за ЮЛ или ЕТ да поиска или приеме дар или друга наследваща му се облага, за да извърши нарушение на задълженията си при осъществяване на търговска дейност. При същите условия е възможно друго лице да предложи, обещае или даде дар или каквато и да е наследваща се облага на изпълняващ работа в ЮЛ или ЕТ, за извършване на нарушение на негови задължения. През 2002г. тези насрещни видове дейности бяха криминализирани в чл. 225в на българския НК.

По нататък се обръща внимание върху някои характеристики на изследването и по конкретно на неговата актуалност; предмет; поставени академични задачи; научна новост; практическо значение; използвани методи; обем и структура.

А. Глава първа е базова и има название: „Обща характеристика на корупцията в частния сектор“. В пет отделни озаглавени точки, докторантът най-напред прави исторически преглед на явлението корупция. След това се спира накратко на същността на това обществено и правно явление и неговата разпространеност в света. За целта се използват експертните изчисления, официалните данни от източници на ООН, индексът за възприятие на корупцията и индикаторът за контрол над корупцията на Световната банка.

Следващата точка 3 е посветена на понятието за престъплението корупция и на нейните видове. Отбелязва се, че традиционно тя се разбира като подкупност и продажност на чиновници или на държавни длъжностни лица, както и на обществено-политически дейци. Но нито в българското, нито в албанското наказателно законодателство се дефинира понятието „корупция“. Според различни критерии корупцията се дели на двойки, напр. на голяма/политическа/ и на малка/бюрократична/ ; на системна и на несистемна ; на пряка и на косвена ; на активна и на пасивна. Разбира се, това деление е непълно и е само част от съществуващите в теорията класификации.

В отделна точка 4 накратко е разгледана корупцията в частния сектор, с основни дейности получаване на наследваща се облага от работник в ЮЛ или при ЕТ и предоставянето на тази облага от друго лице за нарушаване на задълженията при извършване на търговска дейност. При нея и двете страни имат интерес, а не рядко и самата търговска дейност се оказва в периметъра на т.нар. сива /сенчеста/ икономика.

Накрая, в последната т. 5 от тази глава авторът се спира накратко на най-важните международни източници за борба срещу корупцията в частния сектор, като международните и европейските наказателни норми се прилагат след тяхното транспониране в националните законодателства на РБ и на РА.

Б. Разширявайки изложението относно споменатите по-горе източници, **Глава втора от дисертацията е назована „Уредба за борба срещу корупцията според международното право и според правото на европейския съюз“.** Авторът се насочва към най-важните и относими към темата международни и европейски източници, чието нормативно съдържание творчески анализира.

Започвайки с универсалните актове влезли в сила за България и за Албания, на първо място е поставена Конвенцията на ООН срещу корупцията от 2003г. Накратко е представено нейното съдържание и дефинираните понятия /напр. за длъжностно лице, имущество, облаги от престъпление и др./, както и изискванията за приемане от държавите на различни видове мерки за предотвратяване на корупцията, включително в частния сектор. Конвенцията разглежда и други важни въпроси относно корупцията: очертаването ѝ като престъпна дейност, международното сътрудничество и помощта между държавите, обмяна на информация между тях и обучаване на специалисти, както и гаранции за нейното ефективно прилагане.

На следващо място докторантът се спира на други актове на ООН за превенция, взаимопомощ и борба с корупцията. Специално внимание е обърнато на Резолюция 51/59 и на Декларацията срещу корупцията и подкупа в международните търговски сделки. Към тази група актове са приобщени и такива, приети от Съвета на Европа, а именно: Гражданската конвенция за корупцията /в сила у нас от 2003г./ и Конвенция за наказателна отговорност при корупция – т. нар. Наказателна конвенция.

Докторантът анализира и трите най-важни източника, които изграждат правната уредба за борба с корупцията в частния сектор, според правото на ЕС. Преди всичко се посочва Рамковото решение 2003/568/ ПВР на Съвета относно борбата с корупцията в частния сектор. Във връзка с транспониране на неговите норми, се разглежда представения интересен Доклад от 2019г. на Комисията до ЕП и Съвета за оценка на степента в която държавите-членки са предприели необходимите мерки за изпълнение на посоченото рамково решение. Заключение е, че като цяло равнището на транспониране се е подобрило значително след констатациите в доклада от 2011г. за изпълнението на мерките от Рамковото решение. Вторият важен източник за противодействие на корупцията в частния сектор е Конвенцията за защита на

финансовите интереси на Европейските общности от 1996г. и двата протокола към нея. Третият източник е Резолюцията на ЕП относно корупцията в публичния и частния сектор и отражението ѝ върху правата на човека, приета през 2013г. Тя подкрепя процесите по създаване на ефективна система за мониторинг по цялата верига на финансиране от еврофондовете, с цел предотвратяване на корупционни практики.

В следващата т. 3 се прави съпоставителен анализ на уредбата според международното право и тази според правото на ЕС. Той е направен в две насоки – първо, относно съдържанието на дефинициите и второ, относно уредбата за борба срещу корупцията в частния сектор. По повод на първата насока, авторът установява някои специфики и разминавания, а по повод на втората насока – различия в субекта на пасивната корупция в сравнение с активната; различия в характеристиката на поведението на техните субекти, както и ; различия в предвиденото санкциониране на корупцията в публичния и тази в частния сектор. Въз основа на тези и на други особености и различия докторантът е направил извода, че наказателноправният режим на ЕС за противодействие на корупцията не е добре систематизиран, съдържа неприемливи решения и се нуждае от усъвършенстване. Частично това е направено с Директива /ЕС/2017/1371 на ЕП и на Съвета.

Последната точка 4 е посветена на Договора за асоцииране на РА в ЕС и на развитието на преговорите за членство. Изложението в тази точка е пространно и подробно и започва с кратка история на отношенията между РА и ЕС, които като цяло са се развивали по възходяща линия. След установяване на дипломатически отношения през 1991г. започват процеси на активно сътрудничество между двете структури, като през 2003 г. са започнали преговори на ЕС с РА за присъединяване, а след постепенно изпълнение на съответните изисквания за членство, от 2014г. тя вече има статут на страна кандидат за членство в ЕС. Самата молба за членство е подадена през 2009г.

В. Последната Глава трета е озаглавена „Правна уредба на РБ и на РА за борба срещу корупцията в частния сектор“. Структурно тя се изгражда от пет точки, повечето от които имат и подточки. Следвайки заглавието в първа точка се интерпретира наказателноправната уредба на РБ относно този вид противодействие срещу корупцията, свързана с разглеждане на престъплението по чл. 225в НК. Във връзка с неговото усъвършенстване, авторът припомня за внесения в НС проект на ЗИДНК от 2018г., чиито промени обаче не са приети. Но въпреки това се отбелязва, че в действащия НК има немалко видове престъпления и норми, чрез които се обезпечава защитата на частния сектор от корупция. Остава обаче проблемът с

превенцията, където намесата на държавата е ограничена и докторантът посочва някои необходими действия и политики за тази цел. В по-нататъшното изложение се обръща внимание върху транспонирането в НК на Рамковото решение на ЕС от 2003г. и се отбелязва, че този процес все още е останал незавършен. Като положителна стъпка за транспониране на европейското законодателство, се сочи влезлия в сила у нас през 2018г. Закон за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество. В крайна сметка докторантът стига до извода, че в последното десетилетие в РБ се наблюдава една неустойчива тенденция на подобряване и на влошаване на корупционната среда, свързана с посочени фактори и проблемни области /с. 126 и сл./.

След българската уредба на противодействието срещу корупцията в частния сектор, докторантът разглежда и тази на Албания. Интерес представляват частите относно историческото развитие на наказателното законодателство: през времето на монархията /от 1928г. до 1945г./ ; през периода от 1945г. до 1990г. ; и след 1990г. Отделно е проследена уредбата относно противодействието на корупцията в частния сектор, която е установена в НК чак в 2004г., след влизане в сила в Албания на Наказателната конвенция за корупцията. В чл. 164а и 164б НК са забранени под страх от наказание съответно активната и пасивната корупция в частния сектор, които са съотносими с чл. 225в, ал. 1 и ал. 2 от НК на РБ. Приемането на споменатите норми в албанския НК, както и своевременното приемане на последващи антикорупционни закони в Р. Албания е направено в съответствие с изискванията на всички международни и европейски конвенции и други видове актове, най-важните от които вече бяха изрично споменати и коментирани. Разбира се и в Албания има проблеми във връзка с качеството и пълнотата на антикорупционното законодателство и на неговото прилагане /с. 145-147/. Съпоставяйки постигнатото от двете държави в борбата срещу корупцията в частния сектор, докторантът намира съвпадение в съобразяване изискванията на международните и европейските актове и в създаването на необходимите специализирани органи. Но това и за двете държави не е достатъчно и се сочат недостатъците – липса на последователна политика за противодействие; противоречия в законодателството; некомпетентното транспониране на международните и европейските норми; наличие на неясна правна рамка за противодействие, особено в Албания. Там не е транспонирано Рамковото решение от 2003г., предвидена е неприемливо тежка наказателна репресия, процесуалните правила не винаги са достатъчни, ясни и синхронизирани с НК, необосновано голям е броят на специализираните органи и др..

Отделна точка 4 визира съобразяването на задължителните стандарти на международното и на европейското законодателство относно противодействието на корупцията в частния сектор според българския и според албанския НК.

За българския НК основателно, като съществен недостатък се изтъква начинът на транспониране, чрез буквалното преписване на нормите, което понякога води до абсурдни положения. Проблем представляват и неуместните предложения за изменение и допълнение в НК, напр. да се създаде нова ал.2 в чл. 282 НК и нов чл. 221 НК. Сериозен проблем е също и не само нарушаването на минималните стандарти, но също и на максималните стандарти за криминализиране на корупцията в публичния и в частния сектор. В този смисъл се дава за пример предложената и основателно отхвърлена нова редакция на чл. 225, ал.1 НК, според която може да се носи отговорност за пасивен подкуп без деецът да е извършил действие в нарушение на задълженията при осъществяване на търговска дейност. От друга страна чрез предложената норма на практика се уеднаквяват стандартите за преследване на корупцията в частния сектор с тази в публичния сектор. Освен в НК, авторът изтъква, че международните стандарти не са спазени и в други закони, например ЗПКОНПИ от 2018г.

Докторантът се спира и на уредбата срещу корупцията изобщо в албанския НК, като изброява в девет точки названието на т. нар. корупционни престъпления, включително и тези от разглежданата област.

В последната т. 5 се дава информация за държавните органи, които имат правомощия в превенцията и противодействието на корупцията, като им се прави кратка характеристика. За България основен орган е Комисия за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество /КПКОНПИ/, която понастоящем поема функциите и на други предходно съществували органи. За Албания съответните държавни органи са твърде много и са посочени 12 на брой.

Последната структурна част на дисертацията е назована „**Заключение**“. В него са обособени две точки. Първата е озаглавена „Обобщения и изводи“. В нея основателно се заявява, че няма универсални мерки в борбата с корупцията в частния сектор. Докторантът счита, че нещата биха се подобрили, ако напълно се усъвършенстват и съгласуват нормите на международното и на европейското наказателно право в тази област; че европейското наказателно право трябва да приеме нов единен акт - Директива, която да визира корупцията и в двата сектора – публичния и частния и да обобщи и осъвремени режима, създаден досега. На тази база във вътрешното наказателно

законодателство на РБ и РА трябва да се извърши и съответно транспониране на всички форми на корупционно поведение, както и за превенция. Втората точка от заключението със заглавие „Предложения de lege ferenda ...“ съдържа шест общи предложения за усъвършенстване законодателството на двете държави.

4. Приноси и приносни моменти в дисертационния труд.

Трябва да се подчертае, че в рецензирания дисертационен труд се съдържат многобройни и с различна научна стойност приноси и приносни моменти, които като цяло дават основание за поставяне на положителна оценка. Това се обуславя от редица фактори и условия, включително и това, че авторът е изложил съвременна, модерна и оригинална трактовка на противодействието на корупцията в частния сектор в световен, европейски и национален мащаб. Подобен научен подход гарантира не само достигане до теоретични приноси, но е безусловно полезен за подобряване и на позитивната законодателна уредба. По такъв начин биха се създали нужните предпоставки за уеднаквяване и стабилизиране на съдебната практика при разглеждане на съответните граждански, административни и наказателни дела.

В предходната точка на рецензията, при проследяване съдържанието на дисертационния труд, бяха посочени редица положителни страни в анализите, становищата и изводите на докторанта. Тук ще си позволя специално да посоча и някои други, произтичащи от критичния поглед на автора върху проблема за корупцията в частния сектор и свързаните с него усложнения на универсално, регионално и национално равнище :

- Трябва високо да се оцени цялостния теоретичен анализ на темата на различните равнища и от гледна точка на обема и особеностите на нейната проблематика;
- Като принос трябва да се приеме и установеното в дисертацията несъгласуване на актуалната уредба в официалните документи на ООН и тези на ЕС;
- Същото значение има и обоснования извод след направения анализ, че двете държави - България и Албания не са изпълнили изцяло изискванията, произтичащи от международните и европейските актове за противодействие срещу разглеждания вид корупция;
- Изрично трябва да се спомене за вярната и точна критика, че транспонирането на международните и европейските наказателни норми се

осъществява не творчески, а чрез буквален техен превод, който не винаги е адекватен и без да се отчитат многобройните специфики на съответната транспонираща държава;

- Безусловно като принос трябва да се отчетат и направените предложения де леге ференда, които макар и обобщени и неотносими само към НК, но и към извъннаказателното законодателство, като идеи заслужават обсъждане и използване за осигуряване на бъдещи превенция и противодействие на корупцията в частния сектор.

5. Критични бележки и препоръки.

Както към всяко научно съчинение, така и към настоящия дисертационен труд могат да се отправят някои критики и препоръки. Считам, че те биха го подобрили в структурно и съдържателно отношение, във връзка с бъдещото му издаване като монография.

Първата бележка е принципна, макар че на пръв поглед се отнася до редакционно допълнение, но всъщност се оказва с особена важност. Става дума за това, че винаги, когато разглежда или се позовава на актовете на ООН и на ЕС, докторантът съответно ги назовава, че това са актове /източници/ на международното право и на правото на ЕС. В случая предлагам за адекватното уточняване на правния отрасъл, да се използва допълнението **НАКАЗАТЕЛНО**. Т. е. навсякъде трябва да се уточни, че се използва акт на международното **наказателно** право или акт на **наказателното** право на ЕС. По този начин ще се изключи съмнението, че темата е свързана с МПП и ПЕС, а не безусловно с подотрасли на наказателното право. От друга страна, ще се отстрани и усещането, че работата има криминологичен характер, предвид използването на социологически и статистически показатели.

На второ място, когато говори за частния сектор, защитаван от нормите на НК на РБ и РА, докторантът продължава да нарича деянията „корупция“. И то въпреки, че в първото изречение на заключението пише, че цит.: „Корупцията е многопластово социално, политическо и икономическо явление, негативен социален феномен, който датира от векове и съпътства упражняването на власт на различни нива от организирания политически и обществен живот на хората“. След като корупцията е многопластово социално, политическо и икономическо явление, то очевидно не може да се забрани глобално от националното законодателство. Могат да се забранят някои тежки и конкретни нейни форми и това става чрез забрана на определено човешко поведение, за което се предвижда конкретен механизъм на осъществяване. Известно е, че за

наказателното право основната проявна форма на корупцията се нарича подкуп, който бива пасивен и активен. Съставите на тези два вида се конструират по относително идентичен модел, независимо дали дейността засяга публичния или частния сектор /напр. чл. 301, ал. 1 и чл. 304, ал. 1 НК в съотношение с чл. 225в НК/. Известно е още, че освен подкупа в НК има и други подобни престъпления, които наказателноправната теория нарича „корупционни“. Т. е. в конвенциите и другите актове на МНП и ЕНП, корупцията може да бъде дефинирана като такава /което е обяснимо/, но във вътрешното наказателно право подобно обобщено дефиниране е невъзможно.

Трето, читателят може да констатира, че трудът значително би спечелил, ако беше направен пълнен, задълбочен и системен анализ на чл. 225в от НК на РБ и на чл. 164а и чл. 164б от НК на РА – както поотделно, така и в сравнителен план. Иначе казано вниманието към проблематиката относно МНП и ЕНП нарушава баланса, защото тя значително доминира пред тази на вътрешното наказателно право на двете държави. Отделен е въпросът, че анализът на вътрешните норми, на различни основания не се оказва безусловно приемлив. Например изясняването на съставите на чл. 225в НК не следва утвърдените от теорията правила. От друга страна, на с. 155, при цитирането на чл. 225в, ал. 4 НК неточно се твърди, че той визира „неуспяло посредничество“. Всъщност за да е наказуемо, посредничеството винаги трябва да е било успяло, защото иначе ще се обоснове отговорност за помагачество в пасивен или активен подкуп или и в двата вида.

Четвърто, направените предложения де леге ференда, макар и полезни, имат по-скоро бланкетен и пожелателен характер, защото са твърде общи, а в някои от тях дори не става ясно в какво се заключава самото предложение /т. 2-6/. Например в т. 1 не става ясно в кой вид и отрасъл на законодателството трябва да се дефинира понятието „корупция“ и как това дефиниране освен пряко, може да се направи и косвено. Защото косвеното дефиниране, на практика означава липса на дефиниция за съответния термин.

И накрая, ще бъдат споменати и още два недостатъка. Първият се отнася до наличие на различни видове повторения в изложението. Например абз. 1 на с. 9 от въведението, се оказва идентичен с абз. 3 на с. 178 от заключението. Повторение се констатира и по повод на чл. 225в НК, който се интерпретира еднакво на различни места в дисертацията, включително и в нейното заключение. Същото важи и по повод транспонирането на Рамковото решение от 2003 на ЕС. Вторият недостатък е дребен и може лесно да се отстрани. Става дума за това, че както страниците на дисертацията, така и тези на автореферата не са номерирани, което несъмнено създава трудности за читателя. Ето защо,

предвид на споменатите и на други допуснати недостатъци бих предложил, преди неговото издаване да се направи цялостна и задълбочена научна и техническа редакция на дисертационния труд.

6. Заключение.

Направените в настоящата рецензия критични бележки и препоръки не са толкова съществени, значими и неотстраними, че да надделяват над научните приноси и приносни моменти в дисертацията. Точно обратно, положени са значителен творчески труд и сериозни усилия и са постигнати поставените академични задачи, които произтичат от сложната и трудна дисертационна тема. И искам специално да подчертая, че всичко това е постигнато от чуждестранен докторант, който успешно е преодолял всички нейни предизвикателства, с помощта на научния си ръководител. Ето защо убедено считам, че на дисертационния труд трябва да се даде **положителна оценка**, включително и поради изпълнението на всички изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Във връзка с това, предлагам на уважаемото научно жури да гласува положително и на Ерзен Куйтим Толя да бъде дадена образователната и научна степен „**ДОКТОР**“ по научната специалност Наказателно право.

12.04.2021г.

Г. София

С уважение: .....

/Проф. д-р Румен Владимиров/